

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΚΟΧ)

«ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ» ΜΕ 5% ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ Η ΓΣΕΕ!

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ
nikosvafiadis.wordpress.com

Μετατρέποντας ουσιαστικά το Ινστιτούτο Εργασίας της σε ΜΚΟ, η ΓΣΕΕ εξασφάλισε τη μερίδα του λέοντος από τα προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα για μακροχρόνια ανέργους του ΕΣΠΑ, αναλαμβάνοντας εδώ και μήνες ως εργοδότης, με αντάλλαγμα το 5% του συνολικού κόστους του προγράμματος, το δανεισμό δεκάδων χιλιάδων συμβασιούχων σε υπηρεσίες δήμων και περιφερειών.

T

η διάθεση 27.000 μακροχρόνια ανέργων σε δήμους και περιφέρειες της χώρας έχει αναλάβει εργολαβικά, ως ενδιάμεσος φορέας, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας, απορροφώντας πάνω από το 50% των προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα του ΕΣΠΑ, συνολικού ύψους 188 εκατομμυρίων ευρώ. Για τα προγράμματα αυτά δόθηκε μεγάλη μάχη ανάμεσα σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και ΜΚΟ, αρκετές εκ των οποίων δημιουργήθηκαν αποκλειστικά για τα ΚΟΧ -με συμμετοχή ακόμη και παραγόντων του αριστερού χώρου-, για τη διαχείριση 56.700 ανέργων, με δέλεαρ συνολική αμοιβή 9,4 εκατομμύρια ευρώ (το 5% του συνόλου της χρηματοδότησης).

Η ΓΣΕΕ, μέσω του Ινστιτούτου Εργασίας της (ΙΝΕ), υπέγραψε ως εργοδότης πεντάμηνες συμβάσεις πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας με τους ανέργους, παρακάμπτοντας τις συλλογικές συμβάσεις που η ίδια έχει υπογράψει ως εγγυητής. Οσοι προσλαμβάνονται καλύπτουν κατά κύριο λόγο τα κενά που έχουν δημιουργηθεί στον δημόσιο τομέα, λόγω της μαζικής συνταξιοδότησης και του ταυτόχρονου παγώματος των προσλήψεων. Πάγιες και διαρκείς ανάγκες καλύπτονται από φθηνούς, «ανακυκλώσιμους»

εργαζομένους σε δήμους, νοσοκομεία, σχολεία, εργασίες πρασίνου, δασοπροστασία, καθαριότητα, φροντίδα ηλικιωμένων και παιδιών.

Το τραγελαφικό είναι πως οι εργαζόμενοι στα ΚΟΧ δεν μπορούν να συμμετάσχουν ούτε καν σε απεργίες της ΓΣΕΕ, δεδομένου ότι υπάρχει πρόβλεψη πως, αν απουσιάσουν πέραν των πέντε ημερών, θα καταγγέλλεται η σύμβασή τους.

Μετάλλαξη των συνδικάτων

«Στο Δήμο Σαλαμίνας μάς υποχρεώνουν να δουλεύουμε και Σάββατο ή Κυριακή. Με εκβιάζουν ότι, αν δεν δεχτώ, θα απολυθώ. Δέχτηκα να μπω στα απορριματοφόρα, αν και ανεμβολίαστη και χωρίς βαρέα ένσημα. Την αργία των Χριστουγέννων θα τη δουλέψω μία μέρα επιπλέον στο πρόγραμμα, όπως και όλες τις άλλες αργίες. Προχθές που απεργούσαν, μου απαγόρευσαν οι μόνιμοι να υπογράψω, παρότι πήγα στη δουλειά», έγραφε πριν από τις γιορτές η Ειρήνη Κατσιώτη στην ιστοσελίδα synekoх.espinblogs.net, που δημιούργησαν οι εργαζόμενοι στα ΚΟΧ. Οι ίδιοι καταγγέλλουν ότι τα προγράμματα αυτά αποτελούν αλχημεία για να πέσουν, έστω και λίγο, τα ποσοστά ανεργίας. «Πρόκει-

Όσοι προσλαμβάνονται καλύπτουν κατά κύριο λόγο τα κενά που έχουν δημιουργηθεί στον δημόσιο τομέα, λόγω της μαζικής συνταξιοδότησης και του ταυτόχρονου παγώματος των προσλήψεων.

ται για ενοικιαζόμενη εργασία με εταιρείες ενοικίασης τις διάφορες ΜΚΟ, που τρέχουν να τσεπώσουν το 5% των αποδοχών μας. Και το πιο εξωφρενικό είναι ότι μία από τις μεγαλύτερες είναι η ίδια η ΓΣΕΕ, μέσω των ΚΕΚ του Ινστιτούτου Εργασίας της, αλλά και διάφορων εργατικών κέντρων», αναφέρεται στην ιστοσελίδα.

Σε άρθρο του στην «Αυγή» ο Απόστολος Καψάλης, επιστημονικός συνεργάτης ο ίδιος του ΙΝΕ, κάνει λόγο για «νέα κουλτούρα κοινωνικής προστασίας των ανέργων σε ένα περιβάλλον εργασιακής ζούγκλας και θεσμική μετάλλαξη των συνδικάτων στην κατεύθυνση της ολοκληρωτικής απαξίωσής τους, απ' τη στιγμή που, αναλαμβάνοντας με το αζημίωτο το ρόλο της δανειζουσας εταιρείας, συνάπτουν οι ίδιοι υπερμνημονιακές σύλληψης παράνομες και αντεργατικές συμβάσεις με τους ανέργους». Επισημαίνει δε ότι με τα ΚΟΧ «δημιουργήθηκε ένα νέο πλαίσιο παρα-δανεισμού ανέργων, κατά παρέκκλιση όχι μόνο του δικαίου που διέπει τον κατ' επάγγελμα ή έστω κερδοσκοπικό δανεισμό, αλλά του συνόλου του εργατικού δικαίου».

Με την αξιοπιστία στο ναδίρ

Σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις, η αξιοπιστία των συνδικαλιστικών οργανώσεων βυθίζεται ολοένα και περισσότερο. Στη δημοσκόπηση του Δεκεμβρίου της ALCO, για λογαριασμό της ΕΡΤ, το 84% των ερωτηθέντων εξέφρασε αρνητική γνώμη.

Σοβαρά περιστατικά ανυποληψίας και διαφθοράς εξηγούν αυτή την απαξιωτική στάση. Όπως επανειλημμένα έχει καταγγείλει η ΠΕΚΟΠ (Πανελλάνια Ένωση Καθαριστριών και

Οικιακού Προσωπικού), η ίδια η ΓΣΕΕ έχει φτάσει στο σημείο να απασχολεί στα γραφεία της καθαρίστριες μέσω εργολαβικής εταιρείας. Είναι άλλωστε πρόσφατες οι αποκαλύψεις για τις έξτρα συντάξεις που λάμβαναν συνδικαλιστές, για την αμειβόμενη συμμετοχή τους στα Δ.Σ. των δημόσιων επιχειρήσεων, αλλά και για την κατασπατάληση δημόσιου χρήματος μέσω παράνομων επιχορηγήσεων των συνδικαλιστικών οργανώσεων από τους εργοδότες. Νωπή είναι η άσκηση δίωξης σε βαθμό κακουργήματος για την παράνομη επιχορήγηση της ΓΕΝΟΠ - ΔΕΗ από τη ΔΕΗ με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, τη στιγμή μάλιστα που, όπως αποκαλύφθηκε, γίνονταν προκλητικές υπερτιμολογήσεις, αναθέσεις ανύπαρκτων μελετών σε συγγενείς συνδικαλιστών και συνδικαλιστικές αποστολές που πληρώθηκαν χωρίς ποτέ να πραγματοποιηθούν.

Απευθύνθηκα τηλεφωνικά στον πρόεδρο της ΓΣΕΕ, Γιάννη Παναγόπουλο, που είναι ταυτόχρονα και πρόεδρος του ΙΝΕ. Του ζήτησα να μου μιλήσει για τα ΚΟΧ, για τις καταγγελίες ότι τα συνδικάτα μετατρέπονται σε εργολαβικές εταιρείες ενοικίασης εργαζομένων. Παρά το γεγονός ότι ο ίδιος υπογράφει τις συμβάσεις με τους ανέργους, δεν γνώριζε λεπτομέρειες, παραπέμποντάς με στον υπεύθυνο του τομέα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού της ΓΣΕΕ και διευθυντή του ΚΕΚ του ΙΝΕ, Βασίλη Παπαδόγαμβρο, ως τον πλέον αρμόδιο. Παρατίθενται στη συνέχεια τόσο η συζήτηση που είχα με τον Παπαδόγαμβρο, όσο και η αντιστοιχία με τον Γιώργο Γαβρίλη, γραμματέα της συνδικαλιστικής παράταξης «Αυτόνομη Παρέμβαση», που πρόκειται στον ΣΥΡΙΖΑ, αντιπρόεδρο του ΙΝΕ. •

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΒΡΗΛΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

«Τα προγράμματα ΚΟΧ αναπαράγουν την ανεργία»

Αληθεύει πως συναινέσατε έμμεσα στην υλοποίηση των προγραμμάτων ΚΟΧ; Και πως οι αντιρρήσεις σας αφορούσαν αποκλειστικά στο μισθολογικό; Εμείς και διαφωνήσαμε, και τα καταψηφίσαμε. Αυτά τα προγράμματα δεν ήρθαν για πρώτη φορά προς συζήτηση. Έχουν έρθει και στο παρελθόν, εγγράφονται στη λογική των ενεργητικών πολιτικών, όπως ονομάζονται. Όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουν τα θέματα της ανεργίας, όχι μόνο δεν την αναχαιτίζουν, αλλά στην πραγματικότητα την αναπαράγουν. Εκείνο που εν-

δεχομένως κάνουν είναι να εμφανίζουν με ένα παραπλανητικό ή παραπειστικό τρόπο μείωση της ανεργίας. Μήπως όμως το νομιμοποιείτε κι εσείς με τη στάση σας; Θα μπορούσατε να είχατε αντιδράσει πιο έντονα, να είχατε αποχωρήσει από το ΙΝΕ... Αυτοί ήταν αποφασισμένοι να προχωρήσουν, υπάρχει πλειοψηφία που υπερασπίστηκε αυτό το πρόγραμμα. Δεν είναι όμως δυνατόν τα συνδικάτα να παρακάμπτουν την εργατική νομοθεσία και να μην εφαρμόζουν τις προβλεπόμενες συλλογικές συμβάσεις.

Κακώς εμπλέκονται, και αυτό είναι ένα επιπλέον βήμα σε μια τροχιά απαξίωσής τους. Σε αυτά τα προγράμματα οι εργαζόμενοι δεν αναπτύσσουν δεξιότητες για να μπορέσουν στη συνέχεια να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Απασχολούνται κατά βάση ως βοηθητικό προσωπικό. Πρόκειται για εργασίες σε κρίσιμους τομείς, όπου έως τώρα την ευθύνη είχαν το κράτος και η τοπική αυτοδιοίκηση. Δεδομένου ότι οι λειτουργικές δαπάνες έχουν μειωθεί, εξοστρακίζονται οι μόνιμες θέσεις εργασίας και αντικαθίστανται με θέ-

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΑΜΒΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δεν μπορούσαμε να αφήσουμε 55.000 ανθρώπους έρμαιο των ΜΚΟ»

Έχει μετατραπεί η ΓΣΕΕ σε εταιρεία ενοικίασης εργαζομένων; Αυτό το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει και από μια δική μας πρόταση διαφορετική από αυτή που υλοποιείται τη συγκεκριμένη στιγμή. Είχαμε την άποψη ότι τα προγράμματα ενίσχυσης ανέργων θα πρέπει να έχουν διάρκεια, να δημιουργούν έναν σημαντικό αριθμό σταθερών σχέσεων εργασίας.

Πώς γίνεται να δημιουργούν σταθερές σχέσεις εργασίας, από τη στιγμή που αφορούν πεντάμηνες συμβάσεις;

Εμείς είχαμε προτείνει κάτι διαφορετικό. Το συζητήσαμε με την τότε υπουργό Εργασίας, Λούκα Κατσέλη, βρήκε ενδιαφέροντες τις ιδέες μας, αλλά στην πορεία βγήκαν ως προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα, με τα χαρακτηριστικά που έχουν αυτά σήμερα. Δεν πρόκειται πάντως για ενοίκιαση εργαζομένων, διότι υπάγονται στο πλαίσιο ενός προγράμματος. Αφορούν συμπληρωματικές εργασίες, θέσεις εργασίας στις οποίες κανείς ιδιώτης δεν ενδιαφέρεται να επενδύσει και το κράτος δεν έχει τα χρήματα για να μπορέσει να τις διατηρήσει. Οι εταιρείες ενοικίασης εργαζομένων λειτουργούν διαφορετικά. Εκεί είναι μόνιμες οι θέσεις, οργανικές.

Υπάρχουν καταγγελίες απ' όλη την Ελ-

λάδα ότι καλούνται να καλύψουν τα κενά που έχουν προκύψει από το πάγωμα των προσλήψεων και τις μαζικές συνταξιοδοτήσεις... Είναι μια άποψη την οποία δεν ενστερνίζομαι. Εμείς ως ΓΣΕΕ είχαμε σοβαρά προβλήματα σε σχέση με τα ΚΟΧ και γι' αυτό είχαμε διατυπώσει μια άλλη πρόταση, η οποία δεν υιοθετήθηκε. Βρεθήκαμε σε ένα δίλημμα το οποίο δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει, όπου κι αν ανήκει. Ή λες «μένω τελείως απέξω, αφήνω 55.000 ανθρώ-

«Αν το βλέπαμε σαν κανονική εργασία, δεν θα συμμετείχαμε...»

πους στην τύχη τους, έρμαιο κάποιων μικρών ΜΚΟ που δεν μπορούν από τη φύση τους να υλοποιήσουν τέτοια προγράμματα» ή «μπάινω κι εγώ με στόχο να το κάνω όσο το δυνατόν καλύτερα, βοηθώντας και ανακουφίζοντας χιλιάδες ανθρώπους, και ταυτόχρονα αξιολογώ το πρόγραμμα και κάνω προτάσεις για να βελτιωθεί».

Είναι αλήθεια ότι το ΙΝΕ έχει χρηματικό όφελος 160 ευρώ από τη διαμεσολάβηση για κάθε άνεργο που προσλαμβάνει; Όχι. Είναι έως 2,5% του συνολικού

κόστους κάθε προγράμματος. **Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχω είναι το 5%...** Η υπουργική απόφαση λέει έως 5%. Στην πραγματικότητα, το ποσοστό που παίρνουμε εμείς αποφασίζεται από τη διαχειριστική αρχή του υπουργείου ανά περίπτωση, ανά δήμο.

Είναι γεγονός ότι στα ΚΟΧ παρακάμπτονται οι συλλογικές συμβάσεις και ότι οι εργαζόμενοι δεν παίρνουν κανένα απολύτως επίδομα; Έτσι ήταν η υπουργική απόφαση, έτσι ήταν η εγκύ-

κλιος, και αυτή δικαιολογείται, επειδή πρόκειται για κοινωνική εργασία. Δεν είναι κανονική εργασία, τηρεί τους όρους ενός επιδοτούμενου προγράμματος. **Μήπως είναι υποκριτική η αντίθεση της ΓΣΕΕ στα μνημονιακά μέτρα λιτότητας, αφού η ίδια τα εφαρμόζει στα ΚΟΧ με το παραπάνω;** Αν το βλέπαμε σαν κανονική εργασία, δεν θα συμμετείχαμε. Αν το δούμε σαν εργασία ΚΟΧ στο πλαίσιο ενός προγράμματος, το ίδιο ίσχυε παλαιότερα και με την πρακτική άσκηση με τα stage.

«Όταν εφαρμόζεις αυτό το πρόγραμμα, βάζεις από το παράθυρο όλη τη φιλοσοφία του Μνημονίου.»

σεις προσωρινού χαρακτήρα. Κάποιος που προσλαμβάνεται στα ΚΟΧ μπορεί να έχει πτυχίο, να έχει μάστερ, να έχει προϋπηρεσία, να έχει παιδιά. Τίποτε απ' όλα αυτά δεν λαμβάνεται υπόψη, όπως προβλέπει η εργατική νομοθεσία. Η όλη διαδικασία άλλωστε είναι αδιαφανής.

Δεν γίνονται οι προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ; Όχι. Το ΑΣΕΠ βάζει απλώς ένα περίγραμμα τυπικών προσόντων. Έχουμε πολλές καταγγελίες ότι δεν τηρούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες, δια-

πιστώνουμε φαινόμενα πελατειακής διακτύωσης, ανάλογα με των stages. **Πρόκειται τελικά για ενοικιαζόμενη εργασία;** Είναι προφανές ότι πρόκειται για μια μορφή ενοικίασης και ο όρος της σύμβασης είναι σαφής: αν για οποιονδήποτε λόγο δεν φτάσουν τα χρήματα για να πληρωθούν οι εργαζόμενοι, λύεται αυτοδίκαια η σύμβαση και ο φορέας που υλοποιεί το πρόγραμμα απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη. Αυτό δεν είναι ενοικιαζόμενη εργασία;

Πώς συμβαδίζουν οι αντιμνημονιακές διακηρύξεις της ΓΣΕΕ με την υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων; Όταν εφαρμόζεις αυτό το πρόγραμμα, βάζεις από το παράθυρο όλη τη φιλοσοφία του Μνημονίου, βασική στόχευση του οποίου ήταν η μείωση των αποδοχών και η κατάργηση της εργατικής νομοθεσίας. Τα συνδικάτα πρέπει να ανακτήσουν τον θεσμικό τους ρόλο, που δεν τον αναγνωρίζει κανείς σήμερα, και τις διαπραγματευτικές τους ικανότητες, που δεν τις έχουν πλέον.